Zaak 57/86 R

Helleense Republiek
tegen
Commissie van de Europese Gemeenschappen

Samenvatting

Kort geding — Opschorting van tenuitvoerlegging — Voorwaarden
(Reglement voor de procesvoering, artikel 83, paragraaf 2)

BESCHIKKING VAN DE PRESIDENT VAN HET HOF
30 april 1986 *

In zaak 57/86 R,

Helleense Republiek, vertegenwoordigd door S. E. Perrakis, juridisch adviseur bij het ministerie van Buitenlandse Zaken, dienst Europese Gemeenschappen, en V. Zorbas, advocaat, juridisch adviseur bij het ministerie van Economische Zaken, domicilie gekozen hebbende te Luxemburg ter Griekse ambassade, Val-Ste-Croix 117,

verzoekster,

tegen

Commissie van de Europese Gemeenschappen, vertegenwoordigd door Th. Christoforou, lid van haar juridische dienst, en Th. Cusack, juridisch adviseur, domicilie gekozen hebbende te Luxemburg bij G. Kremlis, lid van haar juridische dienst, bâtiment Jean Monnet, Kirchberg,

verweerster,

* Procestaal: Frans.

betreffende een verzoek krachtens de artikelen 185 en 186 EEG-Verdrag om opschorting van de tenuitvoerlegging van de beschikking van de Commissie van 13 november 1985 [C(85) 2087 def.] betreffende de door Griekenland in de vorm van een rentevergoeding toegekende steun bij de uitvoer van alle produkten uitgezonderd aardolieprodukten,

geeft

DE PRESIDENT VAN HET HOF VAN JUSTITIE
VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN

de navolgende

BESCHIKKING

1 Bij verzoekschrift, neergelegd ter griffie van het Hof op 26 februari 1986, heeft de Helleense Republiek krachtens artikel 173 EEG-Verdrag beroep ingesteld tot nietigverklaring van beschikking C(85) 2087 van de Commissie van 13 november 1985 betreffende de door Griekenland in de vorm van een rentevergoeding toegekende steun bij de uitvoer van alle produkten uitgezonderd aardolieprodukten.

2 Bij verzoekschrift, neergelegd ter griffie van het Hof op 13 maart 1986, heeft verzoekster krachtens artikel 83 van 's Hofs Reglement voor de procesvoering een verzoek om opschorting van de tenuitvoerlegging van beschikking C(85) 2087 ingediend.

3 De Commissie heeft haar opmerkingen ingediend op 25 maart 1986. Partijen hebben mondelinge opmerkingen gemaakt ter terechtzitting van 22 april 1986.

4 Het lijkt gewenst, de inhoud van de betrokken beschikking van de Commissie beknopt weer te geven. Blijkens de door de Griekse regering aan de Commissie verstrekte inlichtingen is in het kader van een algemene hervorming van het in april 1983 ingevoerde kredietstelsel de rentevoet voor leningen vastgesteld op 21,5% voor industriële ondernemingen, op 18,5% voor ondernemingen die verwerkte landbouwprodukten uitvoeren, en op 14% voor ambachtelijke ondernemingen.

Aan exporterende ondernemingen wordt evenwel een rentevergoeding van 6% of — bij leningen tegen 14% — van 3% toegekend, op voorwaarde dat de door die ondernemingen bij de verkoop ontvangen bedragen onverwijld worden gerepatrieerd en in drachmen worden omgezet. Deze vergoeding wordt toegekend bij de uitvoer van alle produkten uitgezonderd aardolieprodukten.

5 Tijdens de aan de vaststelling van de beschikking van de Commissie voorafgaande procedure en tijdens de procedure in kort geding heeft de Griekse regering aangevoerd, dat deze maatregel een zuiver monetair karakter heeft, aangezien hij dient om de exporterende ondernemingen in Griekenland ertoe aan te zetten, de door hen ontvangen buitenlandse deviezen onverwijld te repatriëren. Voorts heeft de Griekse regering betoogd, dat de algemene rentevoet tweemaal zo hoog was geworden als onder het vóór april 1983 geldende stelsel, in het kader waarvan de rentevoet voor exporterende ondernemingen 10,5% bedroeg, en dat de vergoeding derhalve noodzakelijk was teneinde de Griekse uitvoer niet te benadelen.

6 De Commissie wijst er in haar beschikking op, dat de Griekse autoriteiten de maatregelen niet bij haar hebben aangemeld en ze, zonder dat de Commissie erover had kunnen beslissen, ten uitvoer hebben gelegd, zulks in strijd met artikel 93 EEG-Verdrag. In de beschikking wordt vastgesteld, dat het stelsel een steunmaatregel van de staat vormt, die door begunstiging van de exporterende ondernemingen in Griekenland de mededinging kan vervalsen, en dat er geen grond bestond om een afwijking toe te staan krachtens artikel 92, lid 3, EEG-Verdrag. De Commissie concludeert, dat de beschikking het recht van de Commissie onverlet laat om haar standpunt te bepalen ten aanzien van de terugvordering van voornoemde steun van de begunstigde ondernemingen alsook ten aanzien van de financiering van het gemeenschappelijk landbouwbeleid door het Europees Oriëntatie- en Garantiefonds voor de Landbouw.

7 In de beschikking wordt Griekenland gelast, de Commissie binnen een maand na de kennisgeving van de beschikking mee te delen, welke maatregelen het heeft getroffen om zich eraan te conformeren.

8 In haar verzoekschrift in kort geding voert de Helleense Republiek aan, dat de Commissie geen juist begrip heeft van de werking en het doel van het nieuwe stelsel, dat bedoeld is als een prikkel voor de exporterende ondernemingen om de deviezen te repatriëren. Vergeleken met het vroegere stelsel zou het effect van het nieuwe stelsel neutraal zijn. De Helleense Republiek ontkent, dat de rentevergoeding wordt bekostigd met staatsmiddelen; zij zou worden gefinancierd met de renteopbrengst van kapitaal dat belegd is door de banken die de leningen verstrekken.

9 Ten betoge dat opschorting van de tenuitvoerlegging dringend geboden is, voert de Helleense Republiek aan, dat het evenwicht van het bancair systeem ernstig in het gedrang dreigt te komen. Met name zou het onmogelijk zijn om het bestaande kredietstelsel onmiddellijk door een ander adequaat stelsel te vervangen, zodat de Helleense Republiek gedwongen zou zijn het vroegere kredietstelsel opnieuw in te voeren. De exporterende ondernemingen zouden dan de repatriëring van deviezen opzettelijk gaan vertragen, omdat zij leningen tegen een lagere rentevoet zouden kunnen verkrijgen. De banken zouden hun kapitaal bij voorkeur voor andere activiteiten dan uitvoer gebruiken, de handelsbalans van het land zou nadelige gevolgen ondervinden en de belangen van de banken zouden worden geschaad. Indien de exporterende ondernemingen over in het verleden verkregen leningen de maximumrente zouden moeten gaan betalen, zouden zij niet in staat zijn de als vergoeding ontvangen bedragen achteraf terug te betalen.

10 Volgens artikel 83, paragraaf 2, van het Reglement voor de procesvoering kunnen voorlopige maatregelen zoals in casu gevraagd, slechts worden getroffen, indien het verzoek in kort geding een duidelijke omschrijving bevat van de omstandigheden waaruit van het spoedeisende karakter van het verzoek blijkt, alsmede van de middelen, feitelijk en rechtens, op grond waarvan deze maatregelen aanvankelijk gerechtvaardigd voorkomen.

11 De Helleense Republiek heeft geen enkel middel aangevoerd op grond waarvan opschorting van de tenuitvoerlegging van de beschikking van de Commissie voorshands gerechtvaardigd voorkomt. Ter terechtzitting is gebleken, dat de rentevergoedingen die door de handelsbanken die de leningen hadden verstrekt, aan de exporteurs werden betaald, niet afkomstig waren uit de eigen middelen van die banken, doch aan die banken werden terugbetaald door de Bank van Griekenland, de centrale bank van de Helleense Staat. In dit stadium kan bezwaarlijk worden aangenomen, dat deze bedragen niet uit staatsmiddelen afkomstig zijn. De Helleense Republiek heeft evenmin overtuigende argumenten aangevoerd voor haar stelling, dat de rentevergoeding uitsluitend als een instrument van monetair beleid moet worden beschouwd. In zijn arrest van 10 december 1969 (gevoegde zaken 6 en 11/69, Commissie/Frankrijk, Jurispr. 1969, blz. 523, 539-540) heeft het Hof immers het betoog van Frankrijk verworpen, dat een preferentieel herdiscontotarief voor de uitvoer een onderdeel vormde van het monetair beleid dat tot de exclusieve bevoegdheid van de Lid-Staten zou behoren. Het Hof was van oordeel, dat een uitsluitend bij uitvoer toegekend preferentieel herdiscontotarief een steunmaatregel van de staat in de zin van artikel 92 EEG-Verdrag vormde. De Helleense Republiek heeft geen enkel argument aangevoerd op grond waarvan het in voornoemd arrest geformuleerde beginsel in casu niet van toepassing zou zijn.

12 De Griekse regering heeft evenmin overtuigende argumenten aangevoerd met betrekking tot het spoedeisend karakter. Aangenomen dat de rentevergoeding

bedoeld is als een prikkel voor de exporterende ondernemingen om deviezen te repatriëren en in drachmen om te zetten, dan kan dit doel ook gemakkelijk worden bereikt door middel van andere administratieve maatregelen die niet in strijd zijn met artikel 92 EEG-Verdrag. Tegenover de schade die de Griekse exporterende ondernemingen tot de uitspraak van 's Hofs arrest in de hoofdzaak zullen lijden, doordat zij niet het voordeel genieten van een lagere rentevoet dan op de markt van toepassing is, moet ook het belang worden gesteld dat de industrie in de andere Lid-Staten erbij heeft om niet te worden geconfronteerd met een door dat voordeel vervalste mededinging van de zijde van de Griekse exporteurs. Nu de Commissie in het huidige stadium niet heeft geëist dat de exporterende ondernemingen de reeds ontvangen steun terugbetalen, behoeft in dit kader niet te worden ingegaan op de moeilijkheden die een dergelijke terugbetaling voor hen zou kunnen meebrengen.

DE PRESIDENT VAN HET HOF,

rechtdoende bij voorraad,

beschikt:

1) Het verzoek wordt afgewezen.

2) De beslissing omtrent de kosten wordt aangehouden.

Luxemburg, 30 april 1986.

De griffier

P. Heim

De president

A. J. Mackenzie Stuart